

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการสอบขึ้นทะเบียนและ
รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาล และการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง

ของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

Relationships between Associated Factors and Licensure Examination Outcomes among Nursing and Midwifery Graduates of Vongchavalitkul University

Received : April 6, 2025

Revised : August 23, 2025

Accepted : September 1, 2025

สุนทร บุพพามาลา, ปรี.ด. (Sunetr Boobpamala, Ph.D. (Nursing Science))^{1*}

มธุรดา จงดี, นักศึกษาพยาบาล (Maturada Jongdee, Nursing Student)²

ปณิดา จำเห็ม, นักศึกษาพยาบาล (Panida Jhahem, Nursing Student)³

จันทิมา บุตรดาร์, นักศึกษาพยาบาล (Chantima Budda, Nursing Student)⁴

มินตรา วัฒนกุล, นักศึกษาพยาบาล (Mintra Wattanakul, Nursing Student)⁵

ภาคกร ทับทิม, นักศึกษาพยาบาล (Pakaon Tubtim, Nursing Student)⁶

สุภาวดี หาญประโคน, นักศึกษาพยาบาล (Suphawadi Hanprakhon, Nursing Student)⁷

ยุทธพงศ์ ฟองอ่อน, นักศึกษาพยาบาล (Yuttapong Fong-on, Nursing Student)⁸

อุษณีย์ เจนหนองแขง, นักศึกษาพยาบาล (Ausane Jennongwaeng, Nursing Student)⁹

พรนิภา ศรีจำปา, นักศึกษาพยาบาล (Pornnipa Srijumpa, Nursing Student)¹⁰

จิณลาภัทร เลิศขามป้อม, นักศึกษาพยาบาล (Jinlapat Loedkhampom, Nursing Student)¹¹

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

วิธีการวิจัย: การวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (Correlational research design) กลุ่มตัวอย่าง คือบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ปีการศึกษา 2566 ที่สมัครสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง รอบแรกปี 2567 จำนวน 107 คน เครื่องมือวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถาม 2 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไปและผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง และ 2) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการสอบ เครื่องมือวิจัยผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับ (Scale Content Validity Index: SCVI) = 0.99 และทดสอบความเชื่อมั่นโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค = 0.93 วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติ Spearman Rank Correlation ระดับนัยสำคัญ .05

ผลการวิจัย: กลุ่มตัวอย่างอายุเฉลี่ย 23.49 ปี (SD = 1.58) เกรดเฉลี่ยสะสม 3.06 (SD = 0.35) คะแนนเฉลี่ยด้านทัศนคติต่อการสอบอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.29, SD = 0.32) การเตรียมความพร้อมในการสอบระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.81, SD = 0.51) การจัดทบทวนความรู้ของสถาบันระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.15, SD = 0.52) การสนับสนุนจากกลุ่มเพื่อน ครอบครัว และอาจารย์ระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.33, SD = 0.48) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ขึ้นหนึ่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ เกรดเฉลี่ยสะสม (r_s = 0.305, p < .01) และผลการสอบประมวลความรู้รวมยอด (r_s = 0.384, p < .01) ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนและความรู้พื้นฐานที่ดีมีแนวโน้มที่จะสอบผ่านได้สูงขึ้น ดังนั้นสถาบันการศึกษาควรให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างพื้นฐานทางวิชาการ และจัดโปรแกรมทบทวนความรู้ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มโอกาสในการสอบผ่านของนักศึกษา

คำสำคัญ: ความสัมพันธ์ ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง การสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาต การพยาบาลและการผดุงครรภ์

¹อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

(Lecturer, Faculty of Nursing, Vongchavalitkul University)

²⁻¹¹นักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

(Student, Faculty of Nursing, Vongchavalitkul University)

*ผู้รับผิดชอบบทความ (Corresponding author)

Email: sunetr_boot@vu.ac.th

Abstract

Objective: To examine the relationship between factors associated with the results of the national licensing examination for professional nurses and midwives among graduates of the Faculty of Nursing, Vongchavalitkul University.

Methods: This correlational study involved 107 graduates of the Bachelor of Nursing Science program, Faculty of Nursing, Vongchavalitkul University, from the 2023 academic year, who registered for the first round of the national licensing examination for professional nurses and midwives in 2024. Data were collected using a two-part questionnaire: (1) general information and examination results, and (2) factors related to examination results. Instrument validity was verified by assessing content validity (Scale Content Validity Index [S-CVI] = .99), and reliability was confirmed using Cronbach's alpha (α = .93). Data were analyzed using Spearman's rank correlation coefficient at a significance level of .05.

Results: Participants had a mean age of 23.49 years (SD = 1.58) and an average cumulative GPA of 3.06 (SD = 0.35). The mean score toward attitude was high ($\bar{X}$ = 4.29, SD = 0.32), while examination preparation was moderate ($\bar{X}$ = 2.81, SD = 0.51). The institutional review session was also rated high ($\bar{X}$ = 4.15, SD = 0.52), as was support from peers, family,

and instructors ($\bar{X} = 4.33$, $SD = 0.48$). Statistically significant factors associated with licensure examination outcomes included cumulative GPA ($r_s = .305$, $p < .01$) and comprehensive examination scores ($r_s = .384$, $p < .01$).

The findings indicate that students with stronger academic performance and foundational knowledge are more likely to succeed in the licensure examination. Therefore, educational institutions should prioritize strengthening students' academic foundations and implementing effective knowledge review programs to enhance examination success.

Keyword: relationship, associated factors, licensure examination, nursing and midwifery

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมีการพัฒนาระบบสาธารณสุขจนกระทั่งได้รับการยอมรับจากนิตยสารด้านธุรกิจของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งได้จัดอันดับประเทศที่มีระบบสุขภาพดีที่สุดในโลกประจำปี พ.ศ. 2562 ทั้งนี้ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 6 ของโลก เมื่อมองไปในอนาคตระบบสาธารณสุขไทยจะเผชิญความท้าทายในสภาวะที่โลกพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง ทั้งการเปลี่ยนแปลงด้านประชากรในการเข้าสู่สังคมสูงวัย โรคไม่ติดต่อเรื้อรังและโรคอุบัติใหม่ การเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพประชาชน ค่านิยมของคนรุ่นใหม่ ได้ส่งผลกระทบหลายประการต่อระบบสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชน รวมถึงสภาพเศรษฐกิจของประเทศไทย (กองยุทธศาสตร์และแผนงานสำนักงานปลัด กระทรวงสาธารณสุข, 2566) ในปีพ.ศ. 2563 มีพยาบาลทำงานบริการสุขภาพในแต่ละสังกัด จำนวน 177,128 คน คิดเป็นอัตราส่วนพยาบาลต่อประชากรเท่ากับ 1 ต่อ 370 คน เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนพยาบาลในปี พ.ศ. 2560 ซึ่งมีพยาบาลทำงานอยู่ในภาคบริการสุขภาพจำนวน 166,087 คน เป็นการเพิ่มขึ้นเพียง 11,041 คน ในขณะที่ในช่วงเวลา 3 ปี ดังกล่าวควรมีพยาบาลผู้สำเร็จการศึกษาใหม่และได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ขึ้นหนึ่ง

ประมาณ 30,000 คน ซึ่งมีการสูญเสียพยาบาลออกจากระบบบริการสุขภาพมากกว่า 18,000 คน (สภาการพยาบาล, 2565) จากข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่ายังขาดพยาบาลวิชาชีพในระบบบริการสุขภาพอีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งส่งผลต่อการให้บริการสุขภาพประชาชน

วิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์เป็นวิชาชีพที่ต้องให้การดูแล และการช่วยเหลือโดยตรงต่อบุคคล กลุ่มบุคคล ครอบครัว และชุมชน โดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ทางการพยาบาล ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลจึงต้องเป็นผู้มีความรับผิดชอบสูง มีความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติภายในขอบเขตของการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคการรักษาโรค และการฟื้นฟูสภาพ ทั้งนี้เพื่อการรักษามาตรฐานการประกอบวิชาชีพให้เป็นมาตรฐาน ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา จึงมีการควบคุมคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อเป็นการประกันคุณภาพของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ โดยมีการควบคุมและดำเนินการโดยสภาการพยาบาล (กองการพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2561) กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตทุกคนจะต้องสอบเพื่อขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์

เพื่อคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้ใช้บริการ เนื่องจาก ผู้ปฏิบัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ทุกคนจะต้องมีความรู้เพียงพอในการให้บริการที่มี คุณภาพ โดยข้อบังคับสภาการพยาบาลว่าด้วยการ สอบความรู้เพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็น ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2543 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2551 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 กำหนดให้การสอบความรู้เพื่อขึ้น ทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการ พยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งมีจำนวน 8 วิชา โดยผู้สอบจะต้องได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของทุกรายวิชาหรือตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการ สภาการพยาบาลกำหนดจึงจะถือว่าสอบผ่าน

การสอบผ่านจะส่งผลดีต่อผู้สำเร็จการศึกษา โดยสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทของพยาบาล วิชาชีพ และได้รับค่าตอบแทนใบประกอบวิชาชีพ รวมทั้งยังมีผลต่อการพิจารณาการบรรจุเป็น ข้าราชการ นอกจากนี้ผลการสอบความรู้เพื่อขอขึ้น ทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ นั้น ถือเป็นเกณฑ์สำคัญของการประเมินผลลัพธ์ของ หลักสูตร ผลการสอบที่ได้จึงเป็นภาพสะท้อนถึง คุณภาพของบัณฑิตตลอดจนคุณภาพของหลักสูตร นอกจากนี้ข้อบังคับสภาการพยาบาล ว่าด้วย หลักเกณฑ์การรับรองสถาบันการศึกษาวิชาการ พยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2563 การรับรอง หลักสูตรที่สำคัญ คือ ตัวบ่งชี้ผลลัพธ์ที่ 16 กล่าวคือ ร้อยละของผู้สอบความรู้ขอขึ้นทะเบียนรับ ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการ ผดุงครรภ์ผ่านในปีแรก (สภาการพยาบาล, 2563)

สำหรับบัณฑิตพยาบาลจะสามารถสอบ ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ การพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งผ่านได้นั้นมี หลายปัจจัย จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมา

พบว่าผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็น ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์มี ความสัมพันธ์สูงสุดกับเกรดเฉลี่ยรายวิชาการ พยาบาลที่เกี่ยวข้อง รองลงมา ได้แก่ เกรดเฉลี่ย สะสมตลอดหลักสูตร (นันทิยา แสงทรงฤทธิ์ และ ศรีนรัตน์ วัฒนธรรณ์, 2562) และผลสอบ ประมวลความรู้ (ดาริณี สุภาพ และคณะ, 2561; นันทิยา แสงทรงฤทธิ์ และศรีนรัตน์ วัฒนธรรณ์, 2562) นอกจากนั้นการเตรียมตัวสอบ การช่วยเหลือ ของอาจารย์ การบริหารวิชาการ และสภาพแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับผลการสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียน เพื่อรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล และการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ (ชุตินา บูรณธนิต และคณะ, 2562) ทักษะคิดต่อการสอบ การเตรียมความพร้อมใน การสอบ (ศิริญา คงอยู่, 2560) กระบวนการจัดการ เรียนการสอนในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต และเกรดคะแนนภาคปฏิบัติบางรายวิชา มี ความสัมพันธ์กับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับ ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและ การผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง (ดาริณี สุภาพ และคณะ, 2561) อีกทั้งปัจจัยแห่งความสำเร็จของการพัฒนา ความรู้ของนักศึกษาพยาบาลเพื่อสอบขึ้นทะเบียน รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ประกอบด้วย ด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ด้านกระบวนการ ได้แก่ การวางแผนและการบริหารจัดการที่ดี ระยะเวลาในการเตรียมความพร้อมของนักศึกษา การจัดกิจกรรมการสอนเสริมแบบเข้ม การมีส่วนร่วม ของอาจารย์ทุกคน การมีเทคนิคที่ดีในการเตรียม ความพร้อม และการเตรียมความพร้อมอย่าง ต่อเนื่อง (นงนภัทร รุ่งเนย และคณะ, 2560)

ปัจจุบันสถาบันการศึกษาพยาบาลเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และมีสถาบันการศึกษาพยาบาลที่ได้รับการรับรองจากสภาการพยาบาล จำนวนทั้งสิ้น 95 แห่ง (สถาบันที่มีผู้สำเร็จการศึกษาแล้ว) โดยมีสถาบันการศึกษาเอกชนที่ผลิตพยาบาลรวมทั้งสิ้น 25 แห่ง (สภาการพยาบาล, 2567) ซึ่งมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลเป็นหนึ่งในสถาบันการศึกษาเอกชนที่ผลิตพยาบาลตั้งแต่ปี พ.ศ.2549 และได้รับการรับรองสถาบันจากคณะกรรมการสภาการพยาบาล ปัจจุบันใช้หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2565-2568 โดยมุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ จริยธรรม และคุณธรรม เป็นผู้ใฝ่รู้ผู้ร่วมสร้างนวัตกรรม เมืองที่เข้มแข็ง มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต การพัฒนาที่ยั่งยืน และตระหนักในคุณค่าของตนเองนั้น ต้องคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลที่มีความแตกต่างกัน จึงจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ด้วยวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งบัณฑิตพยาบาลจะต้องเป็นผู้มีความรู้และทักษะการปฏิบัติการพยาบาล โดยคำนึงถึงความเป็นองค์รวมของผู้รับบริการทุกวัยทั้งด้านกาย จิต สังคม และจิตวิญญาณความต้องการด้านสุขภาพความปลอดภัยของผู้รับบริการ และความหลากหลายทางวัฒนธรรม สามารถปฏิบัติหน้าที่และกระทำการบทบาทได้ทั้งการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การดูแลขณะเจ็บป่วย และการฟื้นฟูสภาพ ทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน สามารถประยุกต์ความรู้ด้านศาสตร์การพยาบาลและศาสตร์ที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีแนวคิดการเป็นผู้ประกอบการในสถาน บริการสุขภาพ สามารถดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพในยุคเทคโนโลยีดิจิทัล

จากสถิติ 2 ปี (พ.ศ. 2566-2567) ที่ผ่านมามีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาสามารถสอบผ่านการขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งคิดเป็นร้อยละ 35.13 และ 43.48 ตามลำดับ ซึ่งยังเป็นอัตราที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ควรจะเป็น จึงเป็นความสำคัญเร่งด่วนที่สถาบันจะต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษา และเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้จบการศึกษาจากสถาบันให้สามารถสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล และการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งในครั้งแรกของการสอบ ทั้งนี้การสอบมีความสำคัญต่อการประกอบวิชาชีพพยาบาลในชีวิตการทำงาน และการประเมินหลักสูตร ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผล การสอบขึ้นทะเบียนฯ ภายใต้กรอบแนวคิดของ PRECEDE-PROCEED MODEL (Green et al., 2022) ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมมีการนำ 3 ปัจจัยหลัก ได้แก่ ปัจจัยนำ: เกรตเฉลี่ย ผลการสอบ ประมวลผลความรู้รวบยอด ทักษะคิดต่อการสอบ การเตรียมความพร้อมในการสอบ ปัจจัยเอื้อ: การจัดทบทวนความรู้ของสถาบัน และปัจจัยเสริม: การสนับสนุนจากกลุ่มเพื่อน ครอบครัว และอาจารย์ ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาในการเตรียมการสอบขึ้นทะเบียน และรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลให้บรรลุเป้าหมายสูงขึ้นในปีต่อๆ ไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เกรตเฉลี่ยสะสม ผลการสอบประมวลความรู้รายยอด ทักษะต่อการสอบ และการเตรียมความพร้อมในการสอบ จัดทบทวนความรู้ของสถาบัน การสนับสนุนจากกลุ่มเพื่อน ครอบครัวและอาจารย์ กับผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยนี้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการสอบขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของบัณฑิตพยาบาลมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล โดยประยุกต์ใช้กรอบแนวคิด PRECEDE-PROCEED Model (Green et al., 2022) ซึ่งเป็นแบบจำลองด้านสุขภาพที่เน้นว่าสุขภาพและความเสี่ยงด้านสุขภาพเกิดจากหลายปัจจัย และการส่งเสริมสุขภาพต้องอาศัยการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรม สิ่งแวดล้อม และสังคมในหลากหลายมิติ แบบจำลองนี้ประกอบด้วย 8 ขั้นตอน แบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 (PRECEDE): การวินิจฉัยปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม ได้แก่ ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม ระยะที่ 2 (PROCEED): การวางแผน ดำเนินการ และประเมินผลอย่างเป็นระบบ โดยใช้กรอบนโยบายระเบียบ และโครงสร้างองค์กรในการสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ

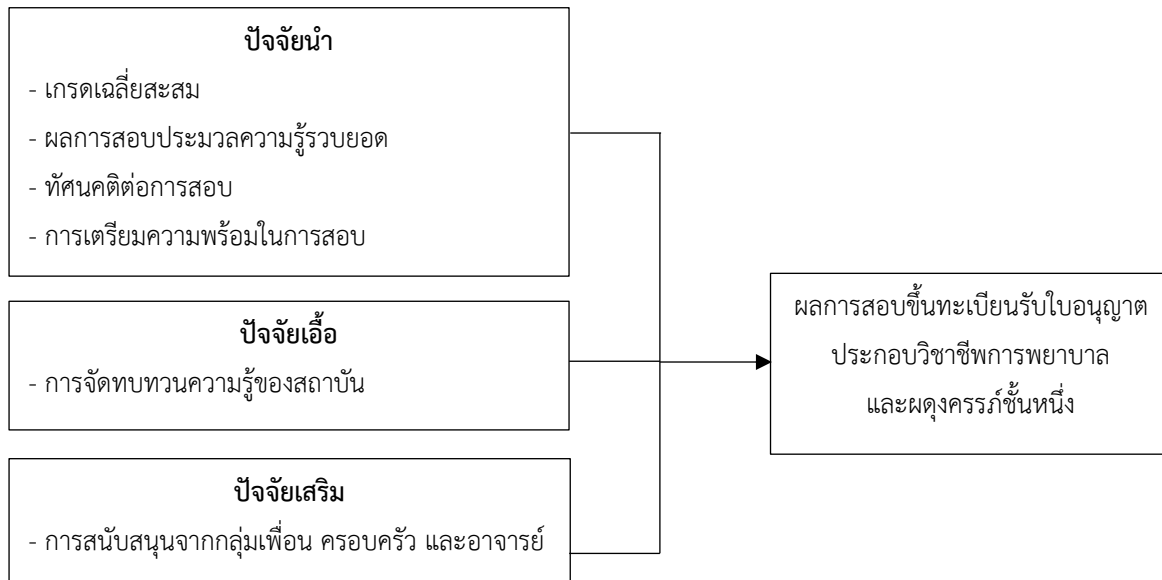
การศึกษานี้ประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดในขั้นตอนที่ 3 ของแบบจำลอง PRECEDE-PROCEED ซึ่งมุ่งวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสุขภาพของบุคคล โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท

ได้แก่ ปัจจัยนำ (Predisposing factors): ปัจจัยที่กระตุ้นหรือสร้างแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรม ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ ความเชื่อ ค่านิยม ตลอดจนประสบการณ์ในวัยเด็กและพันธุกรรม ปัจจัยเอื้อ (Enabling factors): ปัจจัยที่เป็นทรัพยากรหรือศักยภาพที่เอื้อต่อการปฏิบัติเพื่อให้เกิดพฤติกรรม เช่น ทักษะ รายได้ หรือโครงสร้างสนับสนุน ปัจจัยเสริม (Reinforcing factors): สิ่งกระตุ้นหรือผลตอบแทนที่บุคคลได้รับจากบุคคลอื่นภายหลังการแสดงพฤติกรรม เช่น คำชม การยอมรับ หรือการลงโทษ ซึ่งมักมาจากบุคคลสำคัญรอบตัว เช่น ครอบครัวหรือเพื่อน ทั้งนี้ในการวิจัยนี้เป็นการนำกรอบแนวคิดมาใช้อธิบายปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการสอบได้อย่างรอบด้าน โดยมีผลลัพธ์ คือ จำนวนรายวิชาที่สอบผ่าน

ทั้งนี้จากการทบทวนวรรณกรรมผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ของบัณฑิตพยาบาล ประกอบด้วย ปัจจัยนำ ได้แก่ เกรตเฉลี่ย (นันทิยา แสงทรงฤทธิ์ และศรีนรินทร์ วัฒนธรรณท์, 2562) ผลการสอบประมวลผลความรู้รายยอด (ดาริณี สุภาพ และคณะ, 2561: นันทิยา แสงทรงฤทธิ์ และศรีนรินทร์ วัฒนธรรณท์, 2562) ทักษะต่อการสอบ การเตรียมความพร้อมในการสอบ (ศิริญา คงอยู่, 2560) ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ การจัดทบทวนความรู้ของสถาบัน (ชุดิมา บุรณธนิต และคณะ, 2562) ปัจจัยเสริม ได้แก่ การสนับสนุนจากกลุ่มเพื่อน ครอบครัว และอาจารย์ (ชุดิมา บุรณธนิต และคณะ, 2562; นงนภัทร รุ่งเนย และคณะ, 2560) มาศึกษาความสัมพันธ์กับผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและ

การผดุงครรภ์ขั้นหนึ่ง ในการสอบรอบที่ 1 ของปี พ.ศ. 2567 ของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ที่จบ การศึกษาในปีการศึกษา 2566 เพื่อนำไปใช้เป็น ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาสมรรถนะด้าน

การศึกษาวิชาชีพการพยาบาล และพัฒนาบุคลากร ในวิชาชีพการพยาบาลให้มีความพร้อมในการ ประกอบวิชาชีพต่อไป

รูปที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง:

ผู้สำเร จการศึ กษาหลักสู ตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต จากคณะพยาบาลศาสตร มหาวิทยาลั ยวงษ์ชวลิตกุล จั งหวัดนครราชสี มา ปีการศึกษา 2566 ที่สมัครสอบขั้นทะเบียนรับ ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการ ผดุงครรภ์ขั้นหนึ่งของการสอบรอบที่ 1 ประจำปี 2567 จำนวน 115 คน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็น ผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 107 คน

4.2 การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง:

คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป G*Power (Version 3.1.9.2) โดยใช้อำนาจการทดสอบ (power of test) เท่ากับ 0.90 กำหนด Significant level เท่ากับ .05 และ

ค่าอิทธิพล (effect size) เท่ากับ 0.347 ซึ่งอ้างอิง จากงานวิจัยที่ศึกษามาก่อนของ นันทิยา แสงทรงฤทธิ์ และศรีนรัตน์ วัฒนธรรณ์ (2562) ที่ศึกษาปัจจัยที่ ส่งผลต่อผลการสอบความรู้ เพื่อขอรับใบอนุญาต เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ของบัณฑิตพยาบาล สถาบันการพยาบาล ศรีสรวินทิตรา สภาการพยาบาลแห่งประเทศไทย ในปีการศึกษา 2560 (นันทิยา แสงทรงฤทธิ์ และศรีนรัตน์ วัฒนธรรณ์, 2562) ได้กลุ่ม ตัวอย่าง 83 ราย ทั้งนี้ได้เพิ่มกลุ่มตัวอย่างอีก ร้อยละ 20 เพื่อทดแทนในกรณีที่มีการตอบ แบบสอบถามไม่สมบูรณ์ (Polit & Beck, 2017) เป็นจำนวน 100 ราย ทั้งนี้การวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 107 ราย

4.3 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง:

เกณฑ์การคัดเลือก (Inclusion criteria) ได้แก่ 1) เป็น ผู้ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตปีการศึกษา 2566 2) เป็นผู้ ที่สะดวกในการให้ข้อมูล 3) เป็นผู้ที่เข้าสอบขึ้น ทะเบียน และรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ พยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ในรอบที่ 1 ของปี 2567 และเกณฑ์การคัดออก (Exclusion criteria) ได้แก่ เป็นผู้ที่ตอบแบบสอบถามไม่ครบ หรือให้ข้อมูลไม่ครบถ้วน

4.4 การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่างการวิจัย:

ภายหลังผ่านการพิจารณาการรับรอง จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล เลขที่หนังสือรับรอง มว.จ. 04/2568.14.01.2568 ลงวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2568 ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลจาก คณะบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย วงษ์ชวลิตกุลส่งถึงผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ ชี้แจงวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ โดยผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยให้ความยินยอมสมัครใจ ที่จะให้ข้อมูลและผู้วิจัยจะรักษาความลับ ความเป็น ส่วนตัวและการปิดบังชื่อของผู้ให้ข้อมูล การรายงาน ผลการวิจัยเป็นภาพรวม ไม่ชี้เฉพาะ เจาะจงบุคคล ใด ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายใดๆ ต่อบุคคลและ องค์กร

4.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย: เครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ เกรดเฉลี่ยสะสม ผลการ สอบประมวลความรู้รอบยอด และผลการสอบ ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบ วิชาชีพการพยาบาล และการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง

ในการสอบครั้งแรก จำนวน 8 หมวดวิชา ได้แก่ การผดุงครรภ์ การพยาบาลมารดาและทารก การพยาบาลเด็กและวัยรุ่น การพยาบาลผู้ใหญ่ การพยาบาลผู้สูงอายุ การพยาบาลสุขภาพจิตและ จิตเวช การพยาบาลอนามัยชุมชนและการรักษา พยาบาลขั้นต้น หมายความว่าด้วยวิชาชีพการ พยาบาลและการผดุงครรภ์ จรรยาบรรณวิชาชีพ และกฎหมาย โดยมีการกำหนดน้ำหนักไว้ 8 ระดับ คือ ถ้าสอบผ่านจำนวน 1 วิชาให้ 1 คะแนนและ เพิ่มขึ้นตามลำดับ จนถึงสอบผ่าน 8 หมวดวิชาได้ 8 คะแนน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัย ที่มีผลต่อการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็น ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่งของบัณฑิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจาก การทบทวนวรรณกรรม โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1) ทักษะต่อการสอบขึ้น ทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาล และการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง เป็นแบบสอบถามที่ ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม จำนวน 16 ข้อ ข้อคำถามใช้มาตราส่วนประมาณ ค่า (Rating scale) ประเมินความคิดเห็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด (5 คะแนน) มาก (4 คะแนน) ปานกลาง (3 คะแนน) น้อย (2 คะแนน) น้อยที่สุด (1 คะแนน) แปลผลโดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของ คะแนนเฉลี่ย มากที่สุด (4.51-5.00) มาก (3.51 - 4.50) ปานกลาง (2.51 - 3.50) น้อย (1.51 - 2.50) น้อยที่สุด (1.00 - 1.50) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) คะแนนรวมสูง หมายถึง ทักษะต่อการสอบ ขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการ พยาบาล และการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งอยู่ในระดับสูง

2) การเตรียมความพร้อมในการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาล และการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมมีจำนวน 19 ข้อ โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) การเตรียมความพร้อมในการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ มีการแบ่งเกณฑ์ 4 ระดับ ได้แก่ ปฏิบัติเป็นประจำ (4 คะแนน) ปฏิบัติบ่อยครั้ง (3 คะแนน) ปฏิบัติเป็นบางครั้ง (2 คะแนน) ไม่เคยปฏิบัติเลย (1 คะแนน) แปลผลโดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ของบลูม (Bloom, 1968) คือ การเตรียมความพร้อมในการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ อยู่ในระดับสูง (3.20-4.0 คะแนน) ปานกลาง (2.40-3.19 คะแนน) และน้อย (1.00-2.39 คะแนน) คะแนนรวมสูง หมายถึง มีการเตรียมความพร้อมในการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ อยู่ในระดับสูง

3) การจัดทบทวนความรู้ของสถาบัน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม เพื่อประเมินความคิดเห็นต่อการการจัดทบทวนความรู้ของสถาบันในการเตรียมความพร้อมในการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง จำนวน 21 ข้อ ข้อคำถามใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ประเมินความคิดเห็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด (5 คะแนน) มาก (4 คะแนน) ปานกลาง (3 คะแนน) น้อย (2 คะแนน) น้อยที่สุด (1 คะแนน) แปลผลโดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด (4.51-5.00 คะแนน) มาก (3.51 - 4.50 คะแนน) ปานกลาง (2.51 - 3.50 คะแนน) น้อย (1.51 - 2.50 คะแนน) น้อยที่สุด (1.00 - 1.50

คะแนน) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) และคะแนนรวมสูง หมายถึง การจัดทบทวนความรู้ของสถาบันอยู่ในระดับสูง

4) การสนับสนุนจากกลุ่มเพื่อน ครอบครัวและอาจารย์ ต่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาล และการผดุงครรภ์ ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นเองจากการทบทวนวรรณกรรม จำนวน 18 ข้อ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) โดยมีการแบ่งเกณฑ์ 5 ระดับ คือ มากที่สุด (5 คะแนน) มาก (4 คะแนน) ปานกลาง (3 คะแนน) น้อย (2 คะแนน) น้อยที่สุด (1 คะแนน) แปลผลโดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย มากที่สุด (4.51-5.00 คะแนน) มาก (3.51 - 4.50 คะแนน) ปานกลาง (2.51 - 3.50 คะแนน) น้อย (1.51 - 2.50 คะแนน) น้อยที่สุด (1.00 - 1.50 คะแนน) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) คะแนนรวมสูง หมายถึง การสนับสนุนจากกลุ่มเพื่อน ครอบครัว และอาจารย์ ต่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาล และการผดุงครรภ์อยู่ในระดับสูง

4.6 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยแบบสอบถามทุกด้านจะประเมินความตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับในแต่ละด้าน (Scale Content Validity Index: SCVI) โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์ในกลุ่มพยาบาลมารดา-ทารกและการผดุงครรภ์ 1 ท่าน อาจารย์ในกลุ่มวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช จำนวน 1 ท่าน และอาจารย์ผู้รับผิดชอบโครงการเตรียมความพร้อมก่อนการสอบขึ้นทะเบียน เพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้น 1 จำนวน 1 ท่าน เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือแล้ว นำมาหาค่าดัชนีความตรง

ตามเนื้อหาในแต่ละด้าน (S-CVI) ซึ่งค่าที่ยอมรับได้คือ 0.8 (Davis, 1992) ทั้งนี้ S-CVI ของแบบสอบถามด้านทัศนคติต่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ ด้านการเตรียมความพร้อมในการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ ด้านการจัดทบทวนความรู้ของสถาบัน ด้านการสนับสนุนจากกลุ่มเพื่อน ครอบครัวและอาจารย์ คือ 0.94, 1.00, 1.00 และ 1.00 ตามลำดับ และมีความตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับ = 0.99 หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงและนำไปทดสอบ Reliability โดยนำแบบสอบถามปัจจัยทำนายผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาล และการผดุงครรภ์ของบัณฑิตจากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลไปทดลองใช้กับผู้จบการศึกษาของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน ทั้งนี้ในการหาความเชื่อมั่นจะหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ซึ่งค่าระดับความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม $\alpha = 0.70$ ถือได้ว่าอยู่ในระดับเหมาะสม และ $\alpha = .85$ อยู่ในระดับดีมาก (Kline, 2004) ทั้งนี้ผลการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้านทัศนคติต่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ ด้านการเตรียมความพร้อมในการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ ด้านการจัดทบทวนความรู้ของสถาบัน ด้านการสนับสนุนจากกลุ่มเพื่อน ครอบครัว และอาจารย์ คือ .75, .92, .95 และ .93 ตามลำดับ และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคทั้งฉบับ = 0.93

4.7 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล:

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล เพื่อส่งถึงผู้ตอบแบบสอบถาม หลังจากได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรม

การวิจัยในมนุษย์แล้ว ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัย การเก็บข้อมูลวิจัย วิธีใช้แบบสอบถามต่างๆ รวมถึงความสมัครใจและความยินยอมในการเข้าร่วมให้ข้อมูล การแจ้งรายละเอียดการพิทักษ์สิทธิ์ให้บัณฑิตรับทราบ หลังจากนั้นผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามแผนที่กำหนด การตอบแบบสอบถามในแต่ละรายใช้เวลาโดยประมาณไม่เกิน 30 นาที โดยการตอบออนไลน์ (Google form) ซึ่งส่งลิงค์ให้กลุ่มตัวอย่างตอบในช่วงเวลาที่สะดวก เก็บข้อมูลในช่วงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ - 4 มีนาคม 2568 เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบตามจำนวน และกำหนดระยะเวลา ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องของแบบสอบถามทุกฉบับ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาบันทึก และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

4.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (version 21) โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.8.1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เกรดเฉลี่ยสะสม ปัจจัยที่มีผลต่อการสอบฯ ได้แก่ ทัศนคติต่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ การเตรียมความพร้อมในการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ การจัดทบทวนความรู้ของสถาบันในการเตรียมตัวสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ และการสนับสนุนจากกลุ่มเพื่อน ครอบครัวและอาจารย์ ใช้สถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ส่วนเพศ ผลการสอบประมวลความรู้รอบยอด และผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาล และการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง (ในการสอบครั้งแรก) ใช้สถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)

4.8.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งโดยใช้สถิติค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson product-moment correlatio) เมื่อทดสอบการกระจายตัวของข้อมูล (test normality) พบว่าข้อมูลแจกแจงไม่ปกติจึงใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม โดยใช้สถิติ Spearman Rank Correlation ระดับนัยสำคัญ .05

5. ผลการวิจัยและอภิปรายผล

5.1 ผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 95 คน (ร้อยละ 88.80) อายุเฉลี่ย 23.49 ปี (SD=1.58) ส่วนใหญ่อายุ 22-25 ปี (ร้อยละ 93.46) เกรดเฉลี่ยสะสมเฉลี่ย 3.06 (SD=0.35) ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 2.76-3.24 (ร้อยละ 49.53) สอบประมวลผลความรู้รอบยอดผ่าน 8 วิชา คิดเป็นร้อยละ 28.97 รองลงมาสอบผ่าน 7 วิชา คิดเป็นร้อยละ 23.36 และสอบผ่าน 6 วิชา และ 5 วิชา คิดเป็นร้อยละ 15.89 และ 14.95 ตามลำดับ และสอบผ่านการขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง (ในการสอบครั้งแรก) ทั้ง 8 วิชา คิดเป็นร้อยละ 45.79 และสอบผ่าน 7 วิชาคิดเป็นร้อยละ 31.78 (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (n=107)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	12	11.20
หญิง	95	88.80
อายุ (ปี)		
(min =22.00; max =34.00; mean=23.49; SD=1.58)		
22-25	100	93.46
26-34	7	6.54
เกรดเฉลี่ยสะสม		
(min=2.20; max=3.89; mean=3.06; SD=0.35)		
2.20-2.75	21	19.63
2.76-3.24	53	49.53
3.25-3.89	33	30.84

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (n=107) (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนรายวิชาเรียน		
≤3	8	7.48
4	10	9.35
5	16	14.95
6	17	15.89
7	25	23.36
8	31	28.97
จำนวนรายวิชาสอบผ่านสภา		
4	2	1.87
5	14	13.08
6	8	7.48
7	34	31.78
8	49	45.79

5.2.2 ข้อมูลด้านปัจจัย ด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ เกรดเฉลี่ยสะสมมีค่าเฉลี่ย 3.06 (SD = 0.35) โดยมีค่าสูงสุด 3.89 และต่ำสุด 2.20 ทักษะคิดต่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, SD = 0.32) การเตรียมความพร้อมในการ

สอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$, SD = 0.51) ด้านปัจจัยเอื้อ ได้แก่ การจัดทบทวนความรู้ของสถาบันอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, SD = 0.52) ด้านปัจจัยเสริม ได้แก่ การสนับสนุนจากกลุ่มเพื่อน ครอบครัว และอาจารย์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, SD = 0.48) (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลด้านทัศนคติ การเตรียมความพร้อมในการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ขั้นหนึ่ง การจัดทบทวนความรู้ของสถาบัน และการสนับสนุนจากกลุ่มเพื่อน ครอบครัวและอาจารย์ (n=107)

ปัจจัย	Min	Max	$\bar{X}$	SD	การแปลผล
ปัจจัยนำเข้า					
- เกรดเฉลี่ยสะสม	2.20	3.89	3.06	0.35	-
- ผลการประมวลความรู้รายยอด	1.00	8.00	-	-	-
- ทักษะคิดต่อการสอบฯ	3.00	4.75	4.29	0.32	มาก
- การเตรียมความพร้อมในการสอบ	1.42	3.68	2.81	0.51	ปานกลาง
ปัจจัยเอื้อ					
- การจัดทบทวนความรู้ของสถาบัน	2.71	4.90	4.15	0.52	มาก
ปัจจัยเสริม					
- การสนับสนุนจากกลุ่มเพื่อน ครอบครัว และอาจารย์	3.00	4.94	4.33	0.48	มาก

5.2.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์

เกรดเฉลี่ยสะสม (GPAX) และผลการสอบประมวลความรู้รวมยอดของสถาบันมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) กล่าวคือ ผลการสอบประมวลความรู้รวมยอดของสถาบัน มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ($r_s = 0.38, p < .01$) (Bartz, 1999) และเกรดเฉลี่ยสะสม (GPAX) มีความสัมพันธ์กับ

ผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ($r_s = 0.31, p < .01$) (Bartz, 1999) ส่วนทัศนคติต่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ การเตรียมความพร้อมในการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ การจัดทบทวนความรู้ของสถาบัน และการสนับสนุนจากกลุ่มเพื่อนครอบครัวและอาจารย์ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบประกอบเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง ($r_s = 0.02, -0.09, 0.19, -0.03, p > .05$) (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 เมตริกค่าสหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง (n=107)

ตัวแปร	1	2	3	4	5	6	7
1. ผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ	1.00						
2. ผลการสอบประมวลความรู้รวมยอด	.38**	1.00					
3. เกรดเฉลี่ยสะสม	.31**	.57**	1.00				
4. ทัศนคติต่อการสอบ	.02	.18**	.26**	1.00			
5. การเตรียมความพร้อมในการสอบ	-.09	.11	.29**	.47**	1.00		
6. การจัดทบทวนความรู้ของสถาบัน	.19	.29**	.26**	.42**	.47**	1.00	
7. การสนับสนุนจากกลุ่มเพื่อนครอบครัวและอาจารย์	-.03	.22*	.20*	.48**	.48**	.72**	1.00

** $p < .01$, * $p < .05$

5.2 อภิปรายผล

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการสอบ เพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ การพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล จากผลการวิจัยพบว่า เกรดเฉลี่ยสะสมเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ

ผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_s = 0.38, p < .01$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมณฑนาวดี เมธาพัฒนา และคณะ (2567) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่างๆ กับผลการสอบขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ของบัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลและสุขภาพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GPAX) เป็นเพียงอย่างเดียวที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการสอบขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตฯ ของบัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลและสุขภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .71, p < .01$) (มณฑนาวัตี เมธาพัฒนะ และคณะ, 2567) นอกจากนี้ ผลการวิจัยในครั้งนี้สนับสนุนผลการวิจัยที่ผ่านมา ซึ่งล้วนรายงานผลในทิศทางเดียวกันว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (เกศราภรณ์ ชูพันธ์ และคณะ, 2560; ดาริณี สุภาพ และคณะ, 2561; ธนพร แยมสุตา และคณะ, 2559; ศิริธัญญา คงอยู่, 2560; สกาวเดือน โอดมี้ และคณะ, 2561; สุพัตรา จันทรสุวรรณ และคณะ, 2559; Mvula & Msosa, 2023)

ผลการสอบประมวลความรู้รวบยอดมีความสัมพันธ์กับผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ ของบัณฑิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r_s = 0.31, p < .01$) เนื่องจากการสอบประมวลความรู้รวบยอดเป็นผลสะท้อนว่านักศึกษาพยาบาลที่สอบผ่านเกิดความเข้าใจในเนื้อหาของแต่ละรายวิชา ส่งผลให้สามารถสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ ผ่าน 8 รายวิชาในครั้งแรก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาริณี สุภาพ และคณะ (2561) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ ของบัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด พบว่าผลการสอบประมวลผลความรู้รวบยอดมีความสัมพันธ์ทางบวก

กับผลการสอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ดาริณี สุภาพ และคณะ, 2561) และผลการศึกษาของ Mvula & Msosa (2023) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของนักศึกษาในการสอบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ในภาคใต้ของประเทศไทย พบว่าผลการสอบก่อนจบการศึกษาสามารถทำนายผลการสอบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ได้อย่างมีนัยสำคัญ ($p < .001$) (Mvula & Msosa, 2023) นอกจากนี้ ผลการศึกษาครั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตที่รายงานผลในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ งานวิจัยของ นันทิยา แสงทรงฤทธิ์ และศรีนรัตน์ วัฒนธรรณท์ (2562), สกาวเดือน โอดมี้ และคณะ (2561), และศิริธัญญา คงอยู่ (2560)

จากผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ ของบัณฑิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลอย่างมีนัยสำคัญมีเพียงสองปัจจัย คือ เกรดเฉลี่ยสะสม และผลการสอบประมวลความรู้รวบยอด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมา (เกศราภรณ์ ชูพันธ์ และคณะ, 2560; ดาริณี สุภาพ และคณะ, 2561; ธนพร แยมสุตา และคณะ, 2559; ศิริธัญญา คงอยู่, 2560; สกาวเดือน โอดมี้ และคณะ, 2561; สุพัตรา จันทรสุวรรณ และคณะ, 2559; Mvula & Msosa, 2023) โดยทั้งสองปัจจัยเมื่อพิจารณาจะเป็นปัจจัยหลักที่ส่งเสริมพฤติกรรมของบุคคล คือ ปัจจัยนำ (Predisposing factors) ซึ่งเป็นปัจจัยเชิงโน้มเอียงที่ประกอบด้วยความรู้ ความเข้าใจ (cognitive level) ส่งเสริมให้บุคคลแสดงพฤติกรรม (Crosby Noar, 2011) ทั้งนี้เกรดเฉลี่ยสะสม และ

ผลการสอบประมวลความรู้รอบยอตเป็นผลจากประสบการณ์ การหล่อหลอม การฝึกปฏิบัติของบุคคล โดยมีบางส่วนเกิดจากพันธุกรรม (genetic predisposition) ส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคลในการแสดงออก (Green et al., 2022) ซึ่งในการศึกษานี้เป็นผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่ง

ในการศึกษาครั้งนี้พบว่าไม่มีปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ คือ ทักษะคิดต่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ ($r_s = 0.02, p = .868$) ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของเกรทรากรณ ชูพันธ์ และคณะ (2560) ที่ศึกษาพบว่าทักษะคิดต่อการสอบไม่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบความรู้เพื่อรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ ในขณะที่เดียวกันผลการศึกษานี้ไม่สอดคล้องกับศิริยุญา คงอยู่ (2560) ที่ศึกษาปัจจัยทำนายผลการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งของบัณฑิตพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก พบว่าทักษะคิดที่ดีต่อการสอบทำให้นักศึกษาพยาบาลมีความรู้สึกที่ดีเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการสอบขึ้นทะเบียน เพื่อรับใบอนุญาตฯ ทำให้เกิดความมุ่งมั่นตั้งใจให้สามารถสอบผ่าน (ศิริยุญา คงอยู่, 2560) อย่างไรก็ตามผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล มีทักษะคิดต่อการสอบอยู่ในระดับมาก ซึ่งยังไม่เป็นระดับที่มากที่สุด หากผู้สอบมีทักษะคิดที่ดี จะส่งเสริมความมุ่งมั่นตั้งใจให้มีการวางแผนในการสอบให้กับตนเองหรือการควบคุมตนเองทั้งร่างกาย จิตใจ และ

ความเอาใจใส่ รวมทั้งการฝึกฝนตนเอง เพื่อให้เกิดความพร้อมที่จะเรียนรู้กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งทำให้บุคคลเกิดความเข้าใจ และเกิดผลสำเร็จดังที่มุ่งหวังไว้ (กรวินท์ กรประเสริฐวิทย์, 2558) ดังนั้นสถาบันจึงควรปลูกฝัง และส่งเสริมเจตคติที่ดีต่อการสอบอย่างต่อเนื่อง

การเตรียมความพร้อมในการสอบ ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ ($r_s = -0.09, p = .349$) ทั้งนี้ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีการเตรียมตัวสอบอยู่ในระดับปานกลางมีระยะเวลาการเตรียมตัวสอบน้อยกว่า 3 เดือน แม้ได้วางแผนการเตรียมตัวสอบไว้ตั้งแต่ต้นปีการศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของเกรทรากรณ ชูพันธ์ (2560) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบความรู้ เพื่อรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ของผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีเขียงใหม่ปีการศึกษา 2560 พบว่าเจตคติ การเตรียมพร้อม และความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยไม่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบความรู้ เพื่อรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ อย่างไรก็ตามผลการศึกษานี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Granger et al. (2024) ศึกษากระบวนการทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการผ่านการสอบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษา พบว่านักศึกษาที่สอบผ่านใบอนุญาตฯ ใช้กลยุทธ์ในการเตรียมตัวที่แบ่งเป็น 3 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ การทบทวนด้วยตนเองประกอบด้วยการเตรียมตัวสองส่วน คือ การจัดเวลา (Entering Time) และการเลือกวิธีทบทวน (Reviewing Styles) การสอนทบทวนหรือการสอนเสริม ซึ่งนักศึกษาจะได้รับการสอนทบทวนจากครูหรือผู้สอน และการฝึกทำข้อสอบ

โดยการฝึกทำข้อสอบจริงอย่างสม่ำเสมอเพื่อการเตรียมตัว และการศึกษาของดารีณี สุภาพ (2561) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการสอบมีความสัมพันธ์กับผลการสอบข้อขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ เนื่องจากในกระบวนการจัดการเรียนการสอนของคณะพยาบาลศาสตร์ ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยการใช้กรณีศึกษาให้นักศึกษาได้ร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นโดยมีอาจารย์ประจำกลุ่มเป็นผู้เอื้ออำนวย การสอนที่จัดให้มีส่วนร่วมของผู้เรียนจะทำให้มีความมุ่งมั่นและร่วมมือในการพัฒนาการเรียนรู้ และทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ดี รวมทั้งมีแบบฝึกหัดท้ายบทให้นักศึกษาได้ทบทวนความรู้และแนะนำให้นักศึกษาสรุปแนวคิดสำคัญ (mind map) ด้านผู้สอนมีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดีโดยจัดทำเอกสารประกอบการสอนหรือเอกสารคำสอนให้นักศึกษาได้ศึกษาล่วงหน้า (ดารีณี สุภาพ, 2561) นอกจากนี้ยังมีการศึกษาของชุตินา บุรณธินิต (2562) ที่มีผลการศึกษาสอดคล้องกัน

การสนับสนุนจากกลุ่มเพื่อน ครอบครัว และอาจารย์ ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบข้อขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ ($r_s = -0.03, p = .773$) ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของอุไร นิโรธนันท์ (2561) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบข้อขึ้นทะเบียน เพื่อรับใบอนุญาตฯ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครสุพรรณบุรี พบว่าสภาพครอบครัวมีความสัมพันธ์กับผลการสอบข้อขึ้นทะเบียน เพื่อรับใบอนุญาตฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่สอบผ่านทั้งแปดวิชา มีสถานภาพครอบครัวที่ดี คือบิดามารดาอยู่ด้วยกัน ซึ่งถือว่าครอบครัวคือพื้นฐานสำคัญของสังคม ครอบครัว (อุไร นิโรธนันท์, 2561) และการศึกษาของชุตินา บุรณธินิต (2562) ทั้งนี้ในการศึกษาครั้งนี้ การสนับสนุนจากกลุ่มเพื่อน ครอบครัวและอาจารย์

ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบฯ อาจเนื่องจากผู้สำเร็จการศึกษาได้รับการทบทวนความรู้ภายหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอนมากกว่าการช่วยเหลือของอาจารย์ และในกลุ่มเพื่อนมีการแย่งย้ายกลับภูมิลำเนาก่อนการสอบ และการอาศัยอยู่ของนักศึกษาเป็นหอพักภายนอก ซึ่งส่วนใหญ่จะไม่ได้ทบทวนความรู้ร่วมกัน

นอกจากนี้การจัดทบทวนความรู้ของสถาบันไม่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบข้อขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ ($r_s = 0.19, p = .055$) ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของสกาเดือน โอตมี และคณะ (2561) ศึกษาวิจัยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสอบข้อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตฯ ของบัณฑิตพยาบาลวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากวิทยาลัยฯ อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ปัจจัยสนับสนุนด้านวิชาการ ได้แก่ มีการมอบหมายงาน ให้นักศึกษาก่อนรับการทบทวนบทเรียน การจัดตารางที่เอื้อต่อการเตรียมตัวสอบ การทบทวนบทเรียนที่วิทยาลัยจัดให้มีความเหมาะสม อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญได้ทบทวน และสรุปสาระวิชาต่างๆ ก่อนสอบได้ครอบคลุมชัดเจน (สกาเดือน โอตมี และคณะ, 2561) อย่างไรก็ตาม แม้ผลการศึกษานี้จะไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่การจัดทบทวนความรู้ของสถาบันมีแนวโน้มที่จะมีความสัมพันธ์ ซึ่งพบว่าคะแนนเฉลี่ยการจัดทบทวนความรู้ของสถาบันอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.15, SD = 0.52$) ซึ่งสะท้อนว่าสถาบันควรพิจารณาความเหมาะสมและความเพียงพอของการจัดทบทวนความรู้ รวมทั้งการจัดการความรู้เพิ่มเติมและการสอบจำลอง เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร การเตรียมความพร้อมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

6.1.1 ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า เกรดเฉลี่ยสะสม และผลการประมวลผลความรู้ รวบรวมเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตฯ ซึ่งนักศึกษาที่มีผลการเรียนและความรู้พื้นฐานที่ดีมีแนวโน้มที่จะสอบผ่านได้สูงขึ้น ดังนั้นสถาบันการศึกษาควรให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างพื้นฐานทางวิชาการและจัดโปรแกรม ทบทวนความรู้ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยเพิ่มโอกาสในการสอบผ่านของนักศึกษา และควรมีการเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาทุกชั้นปี

6.1.2 สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเตรียมความพร้อมในการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ การพยาบาลและการผดุงครรภ์ ชั้นหนึ่ง ของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลในรุ่นต่อไป

6.1.3 สามารถใช้เป็นข้อมูล เพื่อสนับสนุนการศึกษาวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ของบัณฑิต จากคณะพยาบาลศาสตร์ของสถาบันอื่นต่อไป

6.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรมีการสอบถามข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก และมีความถูกต้องแม่นยำ เช่น การสัมภาษณ์ข้อมูลจากอาจารย์ผู้สอน และผู้สำเร็จการศึกษา

6.2.2 ควรใช้ข้อมูลที่ศึกษารั้งนี้ไปพัฒนาโปรแกรม เพื่อช่วยให้มีการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้นหนึ่งผ่านเกณฑ์มากขึ้น

6.2.3 ควรมีการศึกษาจากผู้สำเร็จ

การศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตจากสถาบันอื่น ๆ ร่วมด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความหลากหลาย

7. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างบัณฑิตพยาบาล จากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่สละเวลาเข้าร่วมการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

8. เอกสารอ้างอิง

กรวิทย์ ทรัพย์เสริมวิทย์. (2558). *ทัศนคติ ความรู้ ความเข้าใจ พฤติกรรม และ คุณลักษณะการใช้งานของเทคโนโลยีที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการใช้เครื่องชำระค่าโทรศัพท์อัตโนมัติของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ปี 2558* [วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

กองการพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข. (2561). *บทบาทหน้าที่ของพยาบาลวิชาชีพ* (พิมพ์ครั้งที่ 1). สำนักพิมพ์สื่อตะวัน จำกัด.

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข. (2566, 13 ตุลาคม). *ภาพอนาคตระบบสาธารณสุขไทย (Thailand Health Care System Foresight)*. ศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านเวชภัณฑ์ กระทรวงสาธารณสุข. <https://dmsic.moph.go.th/index/detail/9331>.

เกศราภรณ์ ชูพันธ์, พนิดา พาลี, และ
ปรีศนา ยิ่งราษฎร์สุข. (2560). ปัจจัยที่
มีความสัมพันธ์กับผลการสอบความรู้
เพื่อรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบ
วิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ของ
ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัย
พยาบาลบรมราชชนนีสืบเชียงใหม่
ปีการศึกษา 2560. *วารสารเครือข่าย
วิทยาลัยพยาบาล และการสาธารณสุข
ภาคใต้*, 7(2), 74-84.

ชุติมา บุณยธนิต, อธิศา สีนาคม,
นภัสวรรณ บุญประเสริฐ, และ
ราตรี เทียงจิตต์. (2562). ปัจจัยที่
สัมพันธ์กับผลการสอบความรู้ผู้ขอ
ขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตเป็น
ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและ
การผดุงครรภ์ขั้นหนึ่งของผู้สำเร็จ
การศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาล
บรมราชชนนีสวรรค์ประชารักษ์
นครสวรรค์. *วารสารบัณฑิตวิจัย*,
10(2), 229-248.

ดาริณี สุภาพ, สัจจวรรณ พวงศรีเคน, และ
พรนิรันดร์ อุดมถาวรสุข. (2561).
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบ
ขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็น
ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและ
การผดุงครรภ์ขั้นหนึ่งของบัณฑิต
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏร้อยเอ็ด. *วารสารโรงพยาบาล
มหาสารคาม*, 15(3), 35-44.

ธนพร แยมสุดา, วัชรพร เชยสุวรรณ,
อาทิตยา ดวงมณี, กนกนุช ขำภักตร์,
และสมใจ ศุภนาม. (2559). ปัจจัยที่มี
ผลต่อการสอบรับรองคุณภาพบัณฑิต
ของวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ.
วารสารแพทยนาวิ, 43(2), 1-18.

นางฉัตร รุ่งเนย, กฤษณา หงษ์ทอง,
เพ็ญแข ดิษฐบรรจง, จันทร์จิรา สีสว่าง,
และดวงหทัย ยอดทอง. (2560).
ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการพัฒนา
ความรู้ของนักศึกษาพยาบาลเพื่อสอบ
ขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบ
วิชาชีพการพยาบาล. *วารสารพยาบาล
กระทรวงสาธารณสุข*, 26(3),
170-181.

นันทิยา แสงทรงฤทธิ์ และศรีนรัตน์ วัฒนธรรณท์.
(2562). ปัจจัยทำนายผลการสอบ
ความรู้เพื่อขอรับใบอนุญาตเป็น
ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล และ
การผดุงครรภ์ของบัณฑิตพยาบาล
สถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา
สภากาชาดไทย ปีการศึกษา 2560.
วารสารพยาบาลสภากาชาดไทย,
12(2), 235-251.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*
(พิมพ์ครั้งที่ 10). สุวีริยาสาส์น.

มณฑนาดี เมธพัฒนะ, กันยา นภาพงษ์,

พรพรรณ วรสีหะ, กนิษฐ์ ไ้วศิริ, และ
สุภาวดี เลิศสำราญ. (2567). ปัจจัยที่มี
อิทธิพลต่อผลการสอบขึ้นทะเบียนเพื่อ
รับใบประกอบวิชาชีพการพยาบาล
และการผดุงครรภ์ของบัณฑิตวิทยาลัย
พยาบาลและสุขภาพมหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนสุนันทา. *วารสาร
รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนสุนันทา*, 7(1), 245-260.

ศิริกัญญา คงอยู่. (2560). ปัจจัยทำนายผลการสอบ
ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็น
ผู้ประกอบการวิชาชีพการพยาบาลและ
การผดุงครรภ์ขั้นหนึ่งของบัณฑิต
พยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก.
วารสารพยาบาลทหารบก, 18(2),
228-237.

สกวเดือน โอตมี, ศุภวรรณ ธนภาพรังสรรค์,
วราภา สิทธาภิรมย์, และ
ชยมน บุญลักษณ์. (2561). ปัจจัยที่มี
ความสัมพันธ์กับการสอบขึ้นทะเบียน
และรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบ
วิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์
ขั้นหนึ่งของบัณฑิตพยาบาลวิทยาลัย
เซนต์หลุยส์. *วารสารสุขภาพกับการ
จัดการสุขภาพ*, 4(1-2), 54-66.

สภาการพยาบาล. (2563). *คู่มือการรับรอง
สถาบันการศึกษาวิชาการพยาบาลและ
การผดุงครรภ์* (พิมพ์ครั้งที่ 1).
บริษัทจุดทองจำกัด.

สภาการพยาบาล. (2565). *แผนกลยุทธ์การ
พยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ.
2565-2569* (พิมพ์ครั้งที่ 1).
สำนักพิมพ์สื่อตะวันจำกัด.

สภาการพยาบาล. (2567, 16 ธันวาคม). รายชื่อ
สถาบันการศึกษาที่สภาการพยาบาล
ให้การรับรอง (สถาบันที่มีผู้สำเร็จ
การศึกษาแล้ว). จาก
<https://www.tnmc.or.th/news/35>.

สุพัตรา จันทรสุวรรณ, สุภาวดี นพจุจินดา, และ
อุมากร ใจยังยืน. (2559). ปัจจัยที่มี
ความสัมพันธ์กับผลการสอบขึ้น
ทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
การพยาบาลและการผดุงครรภ์ขั้นหนึ่ง
บัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี
สุพรรณบุรี. *วารสารการพยาบาลและ
การศึกษา*, 9(2), 81-92.

อุไร นิโรธนันท์, ธนวันต์ ศรีอมรรัตนกุล,
พิริยลักษณ์ ศิริสกุลลักษณ์, และ
มัทธก ศรีคล้อ. (2561). ปัจจัยที่มี
ความสัมพันธ์กับผลการสอบขึ้น
ทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบ
วิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์
ขั้น 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี
กรุงเทพ. *วารสารวิทยาลัยพยาบาล
บรมราชชนนี กรุงเทพ*, 34(3), 108-
118.

Bartz, A. E. (1999). *Basics statistical
concepts* (4th ed.). Prentice Hall.

Bloom, B. S. (1968). *Taxonomy of
educational objectives:
The classification of
educational goals*. Longman.

Crosby, R., & Noar, S. M. (2011). What is a
planning model? An introduction
to PRECEDE-PROCEED. *Journal of
Public Health Dentistry*,
71(Suppl. 1), S7-S15.

- Davis, L. L. (1992). Instrument review: Getting the most from your panel of experts. *Applied Nursing Research*, 5(2), 104–107.
- Granger, J., Napa, W., Buadong, D., & Punyoo, J. (2024). Social processes influencing nursing students in passing the nursing licensure examination: A grounded theory approach. *Nursing Open*, 11(4), e2148.
- Green, L. W., Gielen, A. C., Ottoson, J. M., Peterson, D. V., & Kreuter, M. W. (Eds.). (2022). *Health program planning, implementation, and evaluation: Creating behavioral, environmental, and policy change*. Johns Hopkins University Press.
- Kline, R. B. (2004). *Beyond significance testing: Reforming data analysis methods in behavioral research*. American Psychological Association.
<https://doi.org/10.1037/10693-000>.
- Mvula, M. G., & Msosa, A. (2023). Predictors of students' performance in nursing and midwifery technician licensure examination in Southern Malawi. *Malawi Medical Journal*, 35(2), 106–110.
- Polit, D. F., & Beck, C. T. (2017). *Nursing research: Generating and assessing evidence for nursing practice* (10th ed.). Wolters Kluwer Health.